

Pro-biomassalobbyfeiten onderzoek deel 1: de energiemaatschappijen

In 2011 & 2012 werkte ik ([Jeroen Spaander](#)) als freelance IT-consultant voor Electrabel in Zwolle, waar op dat moment de naamswijziging naar GDF SUEZ werd doorgevoerd en ik de digitale werkplekomgeving ging vernieuwen. Tijdens mijn werkzaamheden heb ik meerdere interne medewerkers gesproken die aangaven zich te schamen voor de uitgebreide lobbypraktijken van het bedrijf om de overheid ertoe te bewegen om juist meer kolencentrales te laten bouwen, terwijl toen al algemeen bekend was dat dit vanuit financieel oogpunt en voor de doelen die we voor het milieu en klimaat gesteld hadden, niet aan te raden was.

Drie energiegianten namen de beslissing om de gloednieuwe kolencentrales te bouwen ongeveer gelijktijdig, in 2008. Al snel ontstond er echter spijt over de beslissing. [In 2011 zei RWE-CEO Peter Terium](#) al dat hij 'met de kennis van nu' de kolencentrale in de Eemshaven niet zou bouwen. Toch werd de bouw doorgezet, waarna de kolencentrales in 2015 (RWE en ENGIE) en 2016 (Uniper) in bedrijf werden genomen.

Op 4 november 2019 [publiceerde Follow The Money](#) een artikel waarin zij met vertrouwelijke interne memo's uit 2006 aantoonde dat de energieleveranciers inderdaad vertrouwden op hun lobby, maar dat die lobby faalde door de verkeerde aanname van de elektriciteitsbedrijven dat ze jarenlang van gratis CO₂-rechten zouden worden voorzien. Hierdoor zou voor slechts 15 procent van de uitstoot daadwerkelijk betaald moeten worden. In 2013 besloot de regering echter ([zoals te verwachten was](#)) om te stoppen met het uitdelen van gratis CO₂-rechten aan elektriciteitsbedrijven. Waar kolencentrales voorheen nog 85 procent van hun CO₂-rechten gratis kregen, moeten zij sinds 2013 voor het geheel betalen. De verkeerde inschatting heeft een enorme invloed op de winstgevendheid van de centrales. Bij het verbranden van steenkool voor het opwekken van elektriciteit komt gemiddeld 798 gram CO₂ per kWh vrij. Bij het verstoken van aardgas is dat minder dan de helft: gemiddeld 396 gram CO₂ per kWh. Zoals inmiddels [uitgebreid uitgemeten door de wetenschap](#) en [in het nieuws gebracht](#) komt bij het verstoken van houtige biomassa drie keer meer CO₂ per kWh vrij dan bij het verbranden van gas. Het verbranden van houtige biomassa levert zelfs anderhalf keer meer CO₂-uitstoot op dan het verbranden van steenkolen.

Ondanks deze slechte vooruitzichten zijn er de afgelopen jaren voor miljarden euro's aan steenkoolcentrales in Nederland bijgebouwd. Uniper en ENGIE bouwden ieder een nieuwe kolencentrale op de Tweede Maasvlakte, waar een investering van ongeveer 1,7 miljard euro per stuk voor nodig was. RWE bouwde een gigantische centrale in de Groningse Eemshaven, die ongeveer 3,5 miljard euro kostte.

[Uniper heeft ondertussen een schadeclaim](#) ingediend bij de overheid (die wij als burgers mogen betalen) van 850 miljoen euro (de helft van de kosten voor het bouwen van de centrale). Ook in Gelderland heerst bij gemeente en provincie een grote angst voor een schadeclaim van Veolia wanneer de Provincie ervoor zou kiezen om de biomassa centrale te sluiten. RWE zag de bui al veel langer hangen en heeft volledig ingezet op de [pro-biomassalobby](#) en is daar [heel succesvol in geweest](#). Naast de Amercentrale waar ze al sinds 2001 houtige biomassa verbranden en daarvoor [speciaal in Georgia \(Amerika\) een gigantische hout pellet fabriek hebben laten bouwen](#) om daar massaal de bossen leeg te plunderen zijn ze sinds kort ook in de Groningse Eemshaven overgestapt op [het verbranden van biomassa](#). Hiervoor ontvangen ze wederom ten koste van onze gezondheid, de natuur, het milieu en onze toekomst flinke SDE subsidies.

RWE blijkt niet de enige die de pro-biomassalobby groots heeft ingezet. Volgens de LobbyFacts database blijken de 5 grootste energieleveranciers van Nederland al jaren lang miljoenen euro's uit te geven om biomassaverbranding voor energieopwekking in Nederland erdoorheen te krijgen. [LobbyFacts](#) is een project van het [Corporate Europe Observatory](#) en [LobbyControl](#) en verzamelt informatie uit officiële bronnen, waaronder het [EU-transparantieregister](#).

De LobbyFacts-database geeft aan dat meer dan 120 organisaties betrokken zijn bij de betaalde pro-biomassalobby in Europese instellingen met een totaalbedrag tussen [33 en 39 miljoen euro per jaar](#).

- [Uniper](#) (E.ON) besteedt, volgens de lobbymonitor, bijna een half miljoen euro per jaar aan lobbyactiviteiten in de Europese Unie en heeft 3 fulltime lobbyisten aan het werk. Daarbovenop komen de kosten voor de extra lobbyisten en lobbyactiviteiten in Nederland.
- [Vattenfall](#) (Nuon) besteedt, volgens de lobbymonitor, bijna een miljoen euro per jaar aan lobbyactiviteiten in de Europese Unie en heeft 4 fulltime lobbyisten aan het werk. Daarbovenop komen de kosten voor de extra lobbyisten en lobbyactiviteiten in Nederland.
- [RWE](#) (Essent) besteedt minstens een miljoen euro per jaar aan lobbyactiviteiten in de Europese Unie en heeft 5 fulltime lobbyisten aan het werk. De Nederlandse directeurs van RWE behoren tot de meest actieve pro-biomassalobbyisten in Nederland, zitten in verschillende pro-biomassa lobbycommissies en -initiatieven en financieren pro-biomassarapporten.
- [Veolia](#) besteedt bijna een miljoen euro per jaar aan lobbyactiviteiten in de Europese Unie en heeft 6 fulltime lobbyisten aan het werk. Daarbovenop komen de kosten voor de extra lobbyisten en lobbyactiviteiten in Nederland.
- [ENGIE](#) (GDF SUEZ / Electrabel) besteedt meer dan twee miljoen euro per jaar aan lobbyactiviteiten alleen in de Europese Unie en heeft 11 fulltime lobbyisten aan het werk. Daarbovenop komen de kosten voor de extra lobbyisten en lobbyactiviteiten in Nederland.

Naast de 120+ organisaties die lobbyen bij Europese instellingen hebben we bijna 200 organisaties geïdentificeerd die actief lobbyen in Nederland om het verbranden van houtachtige biomassa voor energieopwekking te bevorderen. Zowel de [Nederlandse overheid](#) als de [Europese Unie](#) betalen miljoenen euro's per jaar (van ons eigen belastinggeld) aan de lobbyactiviteiten voor biomassa. Gesponsorde pro-biomassalobby activiteiten van Nederland en de Europese Unie zijn o.a.: ADBE, AEBIOM, BBE, Bioenergie Realisatie Koepel, Biomass 2040, Biomass Policies, Biomass Trade Centers, BioTrade2020Plus, BioWKK, DIACORE, EUBCE, EUBIA, EUBIONET, IEA Bioenergy, IPBBE, PELLCERT, Platform Bio-energie, Platform Duurzame Grondstoffen, Platform Groene Grondstoffen, Platform Hout in Nederland, Projectbureau Duurzame Energie, S2Biom, SBP. In deel 2 en 4 van dit onderzoek zullen we hier uitgebreid op terugkomen.

Een opmerkelijk lobbyfeit betreft de [Sustainable Biomass Program](#) (SBP) -certificering voor biomassa voor energieproductie, geïnitieerd door Nederland in 2013. De SBP-certificering was bedoeld om te garanderen dat de levering van biomassa langs de gehele keten op een duurzame manier wordt verwerkt. Volgens de [SBP LobbyFacts](#) heeft het SBP-programma dat door de Nederlandse overheid wordt gebruikt om politici en burgers te verzekeren dat biomassa duurzaam is, nog geen tienduizend euro per jaar uitgegeven om dit programma onder de aandacht van de Europese Unie te krijgen. Het verschil tussen 39 miljoen euro om voor het verbranden van biomassa te lobbyen en maar 10.000 euro om de duurzaamheidscertificering te promoten vinden wij erg groot. Minder verrassend is het dan ook dat bijna het hele [bestuur van het SBP-certificeringsprogramma](#) bestaat uit mensen die een financieel belang hebben bij het verbranden van houtachtige biomassa voor energieopwekking, inclusief de Nederlandse president van de RWE.

Dit artikel maakt onderdeel uit van een onderzoek over de pro-biomassalobby en bestaat uit de volgende 6 hoofdstukken die we wekelijks zullen publiceren op <https://www.biomassmurder.org/research/lobby-facts>

Deel 1: [Energiemaatschappijen](#)

Deel 2: [Politiek en ambtenaren](#)

Deel 3: [Wetenschappers](#)

Deel 4: [Consultants en lobbyisten](#)

Deel 5: [Certificering en subsidies](#)

Deel 6: [Banken en investeerders](#)